



Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 20. decembra 2017*

„Pritožba – Javna naročila storitev – Zagotavljanje zunanjih storitev programskega in projektnega vodenja in tehničnega svetovanja na področju informacijskih tehnologij – Kaskadni postopek – Ponderiranje podmeril znotraj meril za oddajo – Načeli enakih možnosti in preglednosti – Očitne napake pri presoji – Pomanjkljiva obrazložitev – Izguba možnosti – Nepogodbena odgovornost Evropske unije – Odškodninski zahtevek“

V zadevi C-677/15 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 16. decembra 2015,

Urad Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO), ki ga zastopa N. Bambara, agent, skupaj s P. Wytinckom in B. Hoorelbekejem, odvetnikoma,

tožeča stranka,

druge stranke v postopku so

European Dynamics Luxembourg SA s sedežem v Luxembourg (Luksemburg),

Evropaiki Dynamiki – Proigmena Systimata Tilepikoinonion Pliroforikis kai Tilematikis AE s sedežem v Atenah (Grčija),

European Dynamics Belgium SA s sedežem v Bruslju (Belgija),

ki jih zastopajo M. Sfyri, C.-N. Dede in D. Papadopoulou, dikigoroi,

tožeče stranke na prvi stopnji,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi T. von Danwitz, predsednik senata, C. Vajda, E. Juhász (poročevalec), sodnika, K. Jürimäe, sodnica, in C. Lycourgos, sodnik,

generalni pravobranilec: H. Saugmandsgaard Øe,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 11. maja 2017

* Jezik postopka: angleščina.

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Urad Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO) s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 7. oktobra 2015, *European Dynamics Luxembourg in drugi/UUNT (T-299/11, v nadaljevanju: izpodbijana sodba, EU:T:2015:757)*, s katero je to:
 - odločbo EUIPO (v nadaljevanju: sporna odločba), sprejeto v okviru odprtega postopka javnega razpisa AO/021/10 „Zunanje storitve programskega in projektnega vodenja in tehničnega svetovanja na področju informacijskih tehnologij“ (v nadaljevanju: zadevno naročilo), ki je bila družbi *European Dynamics Luxembourg SA* sporočena z dopisom z dne 28. marca 2011 o uvrstitvi njene ponudbe na tretje mesto v kaskadnem mehanizmu za sklenitev okvirne pogodbe in o uvrstitvi ponudb *Consortium Unisys SLU in Charles Oakes & Co Sàrl* na eni strani ter *ETIQ Consortium* na drugi na prvo in na drugo mesto, razglasilo za nično in
 - Evropski uniji naložilo plačilo odškodnine za škodo, ki je nastala družbi *European Dynamics Luxembourg* zaradi izgubljenih možnosti, da kot prva pogodbenica v kaskadnem postopku sklene okvirno pogodbo.

Pravni okvir

- 2 Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 4, str. 74), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 1995/2006 z dne 13. decembra 2006 (UL 2006, L 390, str. 1), (v nadaljevanju: finančna uredba) določa temeljna pravila za celotno proračunsko področje za zadeve, kot je oddaja javnih naročil.
- 3 Člen 100(2), prvi pododstavek, finančne uredbe določa, da naročnik uradno obvesti vse kandidate ali ponudnike, katerih vloge ali ponudbe so bile zavržene, o razlogih za zavrženje in vse ponudnike, katerih ponudbe so sprejemljive in ki pošljejo pisno zahtevo, o značilnostih in relativnih prednostih izbrane ponudbe in o imenu ponudnika, kateremu je bilo naročilo oddano. Vendar drugi pododstavek tega odstavka določa, da se lahko razkritje določenih informacij opusti, če bi oviralo uporabo prava, bilo v nasprotju z javnim interesom ali škodovalo zakonitim poslovnim interesom javnih ali zasebnih podjetij ali bi lahko izkrivljalo pošteno konkurenco med njimi.
- 4 V členu 149 Uredbe Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002 z dne 23. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe št. 1605/2002 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 4, str. 145), kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES, Euratom) št. 478/2007 z dne 23. aprila 2007 (UL 2007, L 111, str. 13), so pojasnjene obveznosti naročnika v zvezi z obveščanjem kandidatov in ponudnikov v skladu s členom 100(2) finančne uredbe.
- 5 V skladu s členom 115(1) in (2) Uredbe Sveta (ES) št. 207/2009 z dne 26. februarja 2009 o blagovni znamki Evropske unije (UL 2009, L 78, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2015/2424 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2015 (UL 2015, L 341, str. 21), (v nadaljevanju: Uredba št. 207/2009) je EUIPO agencija Unije in ima pravno osebnost. Urad ima v vsaki državi članici najširšo pravno sposobnost, ki jo njena zakonodaja priznava pravnim osebam. Med drugim lahko pridobiva in odtuja nepremično in premično premoženje ter je lahko stranka v sodnih postopkih.

- 6 Člen 118(3) in (4) Uredbe št. 207/2009 določa, da Urad v primeru nepogodbene odgovornosti v skladu s splošnimi načeli, ki so skupna zakonodajam držav članic, povrne vsako škodo, ki jo povzročijo njegovi oddelki ali uradniki pri opravljanju dolžnosti. Za razsojanje v sporih glede povračila te škode je pristojno Sodišče Evropske unije.

Dejansko stanje, postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 7 Dejansko stanje je navedeno v točkah od 1 do 28 izpodbijane sodbe.
- 8 Na podlagi tega dejanskega stanja so družbe European Dynamics Luxembourg, Evropaiki Dynamiki – Proigmena Systimata Tilepikoinonion Pliroforikis kai Tilematikis AE in European Dynamics Belgium SA (v nadaljevanju skupaj: European Dynamics Luxembourg in drugi) 6. junija 2011 pri Splošnem sodišču vložile tožbo za razglasitev ničnosti sporne odločbe. Ker so med obravnavo umaknile enega od predlogov, so v tej tožbi predlagale, naj se:
- za nično razglasi sporna odločba v delu, v katerem je ponudba družbe European Dynamics Luxembourg uvrščena na tretje mesto v kaskadnem mehanizmu;
 - za nične razglasijo vse druge z njo povezane odločbe urada EUIPO, vključno z odločbami, s katerimi je bilo zadevno naročilo oddano ponudnikom, uvrščenim na prvo in drugo mesto v kaskadnem mehanizmu;
 - uradu EUIPO naloži plačilo odškodnine v višini 650.000 EUR za škodo, ki je tožečim strankam nastala zaradi izgubljene priložnosti ter posega v njihov ugled in verodostojnost, in
 - EUIPO naloži plačilo stroškov.
- 9 Družba European Dynamics Luxembourg in drugi so v utemeljitev predloga za razglasitev ničnosti navajali tri tožbene razloge. S prvim tožbenim razlogom so EUIPO očitali, da je s tem, da jim ni podal zadostne razlage ali utemeljitve za odločitev o oddaji naročila, kršil člen 100(2), prvi pododstavek, finančne uredbe in člen 149 Uredbe št. 2342/2002, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 478/2007, ter obveznost obrazložitve v smislu člena 296, drugi odstavek, PDEU. Drugi tožbeni razlog se je nanašal na „kršitev razpisne dokumentacije“, saj naj bi EUIPO v njihovo škodo upošteval novo merilo za oddajo in novo ponderiranje podmeril za oddajo, ki nista bili navedeni v razpisni dokumentaciji. S tretjim tožbenim razlogom so družba European Dynamics Luxembourg in drugi EUIPO očitali več očitnih napak pri presoji.
- 10 Splošno sodišče je zaporedoma preučilo drugi, tretji in prvi tožbeni razlog v utemeljitev ničnostne tožbe.
- 11 Najprej je Splošno sodišče v okviru presoje drugega tožbenega razloga v točki 48 izpodbijane sodbe poudarilo, da negativni komentar EUIPO v zvezi s ponudbo družbe European Dynamics Luxembourg, in sicer, da so ponudbe, ki so se na podlagi prvega merila za oddajo uvrstile višje od ponudbe te družbe, „opredelile upravljanje sprememb in obveščanje kot najpomembnejši nalogi za uspešnost projekta“, dokazuje to, da je EUIPO ponderiral različna podmerila znotraj prvega merila za oddajo. V točki 53 te sodbe je Splošno sodišče presodilo, da navedeno ponderiranje ni bilo niti določeno v razpisni dokumentaciji niti o njem ponudniki niso bili predhodno obveščeni, zato je EUIPO v škodo družbe European Dynamics Luxembourg in drugih kršil načeli enakih možnosti in preglednosti. Na podlagi tega je Splošno sodišče v točki 55 navedene sodbe delno ugodilo drugemu tožbenemu razlogu.
- 12 Nato je Splošno sodišče v okviru preizkusa tretjega tožbenega razloga presodilo, da so nekateri negativni komentarji EUIPO v zvezi s oceno ponudbe družbe European Dynamics Luxembourg z vidika prvega in drugega merila za oddajo izvirali iz očitne napake pri presoji. Na eni strani je

v točki 91 izpodbijane sodbe ugotovilo, da je – ker sta bili z negativnim komentarjem, ki je bil predstavljen v navedeni točki, kršeni načeli enakih možnosti in preglednosti – tudi ta ugotovitev neizogibno vsebovala očitno napako pri presoji. Na drugi strani je Splošno sodišče v točki 102 te sodbe menilo, da je tudi negativni komentar, da naj zadevna družba ne bi predložila „nikakršnega vzorca proizvoda za dobavo“, posledica očitne napake pri presoji, saj zanj ni nobene podlage v razpisni dokumentaciji. Zato je ugodilo tretjemu tožbenemu razlogu glede očitkov zoper ta negativna komentarja, v preostalem pa ga je zavrnilo.

- 13 Poleg tega je Splošno sodišče prav tako v okviru preizkusa tretjega tožbenega razloga v točkah 86, 89 in 95 izpodbijane sodbe ugotovilo, da glede več drugih komentarjev EUIPO, povezanih z oceno ponudbe družbe European Dynamics Luxembourg z vidika prvega merila za oddajo, ni bila podana obrazložitev v smislu člena 296, drugi odstavek, PDEU v povezavi s členom 100(2) finančne uredbe, tako da Splošno sodišče v zvezi s temi komentarji ni moglo preveriti obstoja očitnih napak pri presoji.
- 14 Nazadnje, Splošno sodišče je po preučitvi prvega tožbenega razloga, potem ko je v točki 134 izpodbijane sodbe napotilo na presojo, za katero je po preučitvi tretjega tožbenega razloga ugotovilo, da ni bila dovolj obrazložena, v točki 135 te sodbe odločilo, da sporna odločba na več mestih ni dovolj obrazložena.
- 15 V teh okoliščinah je Splošno sodišče v točki 136 izpodbijane sodbe štelo, da je treba sporno odločbo v celoti razglasiti za nično.
- 16 Kot izhaja iz točke 137 te sodbe, so družba European Dynamics Luxembourg in drugi v utemeljitev odškodninskega zahtevka navedli, da zahtevajo nadomestilo za izgubo možnosti, da se jim dodeli zadevno naročilo kot ponudniku, ki je uvrščen na prvo mesto, ter za nepremoženjsko škodo zaradi posega v njihov ugled in verodostojnost.
- 17 Splošno sodišče je ugotovilo, da so izpolnjeni pogoji za uveljavljanje nepogodbene odgovornosti Unije na podlagi člena 340, drugi odstavek, PDEU, ker je materialna nezakolitost, ki jo je prav tako ugotovilo, lahko vplivala na možnost družbe European Dynamics Luxembourg, da se njena ponudba uvrsti na prvo ali drugo mesto v kaskadnem mehanizmu.
- 18 Vendar je presodilo, da ni treba preveriti obstoja posega v ugled in verodostojnost družbe European Dynamics Luxembourg in drugih, saj razglasitev ničnosti odločbe o oddaji naročila načeloma zadostuje kot nadomestilo za škodo, nastalo zaradi takega posega. Zato je odškodninskemu zahtevku delno ugodilo in stranke pozvalo, naj se pogodijo glede zneska odškodnine, ki jo je treba plačati.

Postopek pred Sodiščem in predlogi strank

- 19 EUIPO s pritožbo Sodišču predlaga, naj:
 - primarno, izpodbijano sodbo razveljavi ter zavrne predlog za razglasitev ničnosti sporne odločbe in odškodninski zahtevak, ki je bil vložen na prvi stopnji;
 - podredno, izpodbijano sodbo razveljavi in zadevo vrne v razsojanje Splošnemu sodišču;
 - še bolj podredno, izpodbijano sodbo razveljavi v delu, v katerem je Uniji naložena povrnitev škode, ki je nastala družbi European Dynamics Luxembourg in drugim, ter
 - družbi European Dynamics Luxembourg in drugim naloži plačilo stroškov postopka.

20 European Dynamics Luxembourg in drugi Sodišču predlagajo, naj:

- zavrne pritožbo in
- EUIPO naloži plačilo stroškov na obeh stopnjah.

Pritožba

21 EUIPO v utemeljitev pritožbe navaja štiri pritožbene razloge, od katerih se prvi nanaša na napačno uporabo prava pri uporabi načel enakih možnosti in preglednosti ter na neobstoje obrazložitve, drugi na napačno uporabo prava, ker je Splošno sodišče sporno odločbo razglasilo za nično zaradi očitnih napak pri presoji, tretji na kršitev člena 100(2) finančne uredbe v povezavi s členom 296, drugi odstavek, PDEU, ter četrti na napačno uporabo prava in pomanjkljivo obrazložitev, ker je bilo z izpodbijano sodbo ugodeno odškodninskemu zahtevku, ki so ga vložili družba European Dynamics Luxembourg in drugi.

Prvi pritožbeni razlog

Trditve strank

- 22 EUIPO trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker je menilo, da je domnevna uvedba novih dejavnikov ponderiranja glede prvega merila za dodelitev povzročila kršitev načel enakih možnosti in preglednosti. Navaja, da je Splošno sodišče napačno presodilo, da sta ti načeli s sporno odločbo kršeni, ker je bila ocena ponudbe družbe European Dynamics Luxembourg in drugih glede prvega merila za oddajo opravljena ob upoštevanju dejavnikov ponderiranja podmeril znotraj navedenega merila, ki ne izhajajo iz razpisne dokumentacije in o katerih ponudniki niso bili obveščeni. EUIPO meni, da presoja iz točke 53 izpodbijane sodbe, v kateri je vzpostavljena „samodejna vzročna zveza“ med uvedbo teh dejavnikov ponderiranja in kršitvijo navedenih načel, temelji na napačni razlagi sodne prakse Sodišča in poleg tega ni dovolj obrazložena. EUIPO se v zvezi s tem sklicuje zlasti na sodbo z dne 24. novembra 2005, ATI EAC e Viaggi di Maio in drugi (C-331/04, EU:C:2005:718).
- 23 Po mnenju družbe European Dynamics Luxembourg in drugih je – ker EUIPO pred Splošnim sodiščem ni trdil, da dejavniki ponderiranja, ki niso bili navedeni v razpisni dokumentaciji, niso vplivali na pripravo ponudb – taka trditev, s katero se Splošnemu sodišču očita, da ni preverilo, ali je uvedba teh dejavnikov spremenila pravice družbe European Dynamics Luxembourg in drugih, in je prvič podana v okviru te pritožbe, nova in zato nedopustna.
- 24 Ta pritožbeni razlog naj nikakor ne bi bil utemeljen. Družba European Dynamics Luxembourg in drugi v bistvu trdijo, da je Splošno sodišče dejansko ravnalo v skladu s sodno prakso Sodišča, na katero se je skliceval EUIPO, saj je – čeprav tega ni navedlo – ugotovilo, da jim je uvedba navedenih dejavnikov ponderiranja, ne da bi bili o njej predhodno obveščeni, povzročila škodo.
- 25 Nazadnje, družba European Dynamics Luxembourg in drugi menijo, da je izpodbijana sodba pravno zadostno obrazložena, ker Splošno sodišče celovitega preizkusa ni moglo opraviti prav zato, ker je EUIPO navedel nejasne komentarje in ker sporna odločba ne vsebuje sprejemljivih trditev in tehtnega razlogovanja.

Presoja Sodišča

26 Najprej je treba zavrni ugovor nedopustnosti, na katerega se sklicujejo družba European Dynamics Luxembourg in drugi.

- 27 EUIPO namreč lahko vloži pritožbo, v kateri se sklicuje na razloge, ki izhajajo iz izpodbijane sodbe in s katerimi izpodbija njeno utemeljenost.
- 28 EUIPO pa s trditvami, za katere družba European Dynamics Luxembourg in drugi trdijo, da so nedopustne, izpodbija pravno utemeljenost rešitve Splošnega sodišča (glej v tem smislu sodbo z dne 29. novembra 2007, Stadtwerke Schwäbisch Hall in drugi/Komisija, C-176/06 P, neobjavljena, EU:C:2007:730, točka 17).
- 29 V zvezi z vsebinsko presojo prvega tožbenega razloga s strani Splošnega sodišča EUIPO temu v bistvu očita, da je napačno uporabilo sodno prakso Sodišča, navedeno v točki 48 izpodbijane sodbe, in da je v točki 53 navedene sodbe napačno presodilo, da je EUIPO nezakonito uvedel dejavnike ponderiranja podmeril znotraj prvega merila za oddajo.
- 30 Ugotoviti je treba, da je bilo v izpodbijani sodbi v zvezi s tem napačno uporabljeno pravo.
- 31 Načeli enakega obravnavanja in preglednosti razpisnih postopkov naročnikom sicer nalagata obveznost, da se držijo enake razlage meril za dodelitev skozi ves postopek (sodbi z dne 18. oktobra 2001, SIAC Construction, C-19/00, EU:C:2001:553, točka 43, in z dne 18. novembra 2010, Komisija/Irska, C-226/09, EU:C:2010:697, točka 59 in navedena sodna praksa).
- 32 Zato naročnik ne more uporabiti pravil o ponderaciji ali podmerilih k merilom za oddajo, če z njimi ni poprej seznanil ponudnikov (sodba z dne 24. januarja 2008, Lianakis in drugi, C-532/06, EU:C:2008:40, točka 38).
- 33 Naročnik pa lahko po izteku roka za predložitev ponudb določi koeficiente ponderiranja za podmerila, ki v bistvu ustrezajo merilom, s katerimi so bili ponudniki predhodno seznanjeni. Vendar morajo biti za to določitev *ex post* izpolnjeni trije pogoji, in sicer, da, prvič, ne spreminja meril za oddajo javnega naročila, ki so določena v razpisni dokumentaciji ali v obvestilu o javnem naročilu, drugič, ne vsebuje elementov, ki bi, če bi bili znani ob pripravi ponudb, lahko vplivali na to pripravo, in tretjič, ni bila sprejeta ob upoštevanju elementov, ki bi lahko diskriminatorno učinkovali na enega od ponudnikov (glej v tem smislu sodbe z dne 24. novembra 2005, ATI EAC e Viaggi di Maio in drugi, C-331/04, EU:C:2005:718, točka 32; z dne 21. julija 2011, Evropaiki Dynamiki/EMSA, C-252/10 P, neobjavljena, EU:C:2011:512, točki 32 in 33, in z dne 14. julija 2016, TNS Dimarso, C-6/15, EU:C:2016:555, točka 26).
- 34 V obravnavani zadevi so se sporne ugotovitve nanašale na uvedbo ponderiranja podmeril znotraj enega od meril za oddajo, ki ni bilo niti določeno v razpisnih pogojih niti o njem ponudniki niso bili predhodno obveščeni, česar EUIPO ne prereka. Glede na navedeno Splošno sodišče ni moglo utemeljeno ugotoviti kršitve načel enakih možnosti in preglednosti, ne da bi predhodno preučilo, ali se je stranka pred njim sklicevala na nespoštovanje teh treh pogojev in ga dokazala.
- 35 Ker Splošno sodišče, preden je drugi očitke iz drugega tožbenega razloga razglasilo za utemeljen, ni preverilo, ali so ti trije pogoji, ki so določeni v sodni praksi Sodišča, v obravnavanem primeru podani, je treba prvemu pritožbenemu razlogu ugoditi, ne da bi bilo treba preučiti utemeljenost trditve EUIPO, da Splošno sodišče ni spoštovalo obveznosti obrazložitve, ko je ugotovilo, da je iz uvedbe zadevnih dejavnikov za presojo podmeril izhajala kršitev načel enakih možnosti in preglednosti.
- 36 Ker je v razlogu, navedenem v točki 53 izpodbijane sodbe, pravo napačno uporabljeno, je treba poudariti, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 49 sklepnih predlogov, da je zato v izpodbijani sodbi pravo napačno uporabljeno še na enem mestu, ker je Splošno sodišče s tem, da je ugodilo devetemu očitku iz prvega dela tretjega tožbenega razloga, ugotovilo očitno napako pri presoji glede zadevnega prvega merila za oddajo. Ker jih ni mogoče utemeljiti s tem razlogom, točke od 91

do 96 te sodbe namreč niso obrazložene. Takšna pomanjkljiva obrazložitev pa je razlog javnega reda, na katerega je treba paziti po uradni dolžnosti (glej v tem smislu sodbo z dne 11. aprila 2013, *Mindo/Komisija*, C-652/11 P, EU:C:2013:229, točka 30 in navedena sodna praksa).

Drugi pritožbeni razlog in drugi del tretjega pritožbenega razloga

37 Drugi pritožbeni razlog in drugi del tretjega pritožbenega razloga EUIPO je treba preučiti skupaj.

Trditve strank

38 EUIPO z drugim pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker je v točki 136 izpodbijane sodbe v povezavi z njeno točko 121 odločilo, da domnevne očitne napake pri presoji, ki jih je ugotovilo v točkah 91, 95, 96 in od 97 do 103 te sodbe, utemeljujejo razveljavitev sporne odločbe. Navaja, da iz sodne prakse Splošnega sodišča izhaja, da mora tožeča stranka dokazati, da je očitna napaka pri presoji vplivala na končni izid postopka oddaje naročila, kar je moralo torej Splošno sodišče preučiti. EUIPO trdi, da naj bi se ta sodna praksa, čeprav se nanaša na pomanjkljivo obrazložitev, uporabljala tudi za očitne napake pri presoji.

39 Splošno sodišče bi zato moralo preučiti, ali so očitne napake pri presoji glede prvega in drugega merila za oddajo v zvezi z oceno ponudbe družbe European Dynamics Luxembourg bistveno spremenili izid postopka oddaje zadevnega naročila in ali je sporno odločbo zato treba razglasiti za nično. Vendar po mnenju EUIPO Splošno sodišče ni preučilo, ali bi se ob neobstoju navedenih napak pri presoji ta ponudba lahko uvrstila na prvo ali drugo mesto v kaskadnem mehanizmu. Splošno sodišče naj bi zato s tem, da je štelo, da so domnevne napake pri presoji bile zadosten razlog za razglasitev ničnosti sporne odločbe, napačno uporabilo pravo.

40 V zvezi z očitno napako pri presoji glede drugega merila za oddajo, ki je bila ugotovljena v točki 103 izpodbijane sodbe, EUIPO Splošnemu sodišču v bistvu očita, da s preučitvijo vprašanja, ali je ocena meril za oddajo, glede katerih pravo ni bilo napačno uporabljeno, sama po sebi zadostovala za utemeljitev uvrstitve, ki je bila določena za ponudbo družbe European Dynamics Luxembourg, ni preverilo, ali je ta napaka vplivala na izid sporne odločbe.

41 Z drugim delom tretjega pritožbenega razloga EUIPO Splošnemu sodišču v bistvu očita, da je sporno odločbo razglasilo za nično, ne da bi preverilo, ali pomanjkljivosti pri obrazložitvi, ki jih je ugotovilo, same po sebi ali v povezavi z očitnimi napakami pri presoji, ki jih je prav tako ugotovilo, zadostujejo za spremembo izida te odločbe.

42 EUIPO se v utemeljitev drugega pritožbenega razloga in drugega dela tretjega pritožbenega razloga sklicuje na dve sodbi Splošnega sodišča.

43 Prvič, EUIPO trdi, da je mogoče – če Splošno sodišče ugotovi, da odločba o oddaji naročila ni dovolj obrazložena – to odločbo iz tega razloga razglasiti za nično le v delu, v katerem preostali elementi navedene odločbe, pri katerih ni bila storjena taka nepravilnost, ne zadostujejo za njeno utemeljitev (sodba z dne 10. aprila 2014, *Evropaiki Dynamiki/Komisija*, T-340/09, neobjavljena, EU:T:2014:208, točki 115 in 116). EUIPO meni, da je treba pristop iz te sodbe uporabiti po analogiji, kadar Splošno sodišče ugotovi, da je bila v odločbi o oddaji naročila storjena očitna napaka pri presoji.

44 Drugič, EUIPO trdi, da če ocena, dodeljena eni od ponudb na podlagi danega merila za oddajo, temelji na več negativnih komentarjih, med katerimi je bila pri enem ali več od njih storjena očitna napaka pri presoji, pri tej oceni in presoji, na kateri ocena temelji, ni bila storjena taka napaka, če navedena ocena temelji tudi na komentarjih, pri katerih niso bile storjene očitne napake pri presoji (sodba z dne 26. septembra 2014, *Evropaiki Dynamiki/Komisija*, T-498/11, neobjavljena, EU:T:2014:831, točki 196 in 197).

- 45 Po mnenju EUIPO v obravnavanem primeru ocena, dodeljena prvemu merilu za oddajo, in ocena, dodeljena drugemu merilu za oddajo, nista temeljili le na enem, temveč na več pozitivnih in negativnih komentarjih, za katere je Splošno sodišče štelo, da ne vsebujejo očitne napake pri presoji, ali ki jih, ker se tožba nanje ni nanašala, ni preučilo. Meni, da bi Splošno sodišče zato moralo preveriti, ali ti drugi komentarji sami po sebi ne zadostujejo za utemeljitev ocene, ki jo je naročnik dodelil zadevnemu merilu za oddajo.
- 46 Z drugim delom tretjega pritožbenega razloga EUIPO trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker je sporno odločbo razglasilo za nično, ne da bi preverilo, ali pomanjkljivosti pri obrazložitvi, ugotovljene v točkah 86, 89, 95, 134 in 135 izpodbijane sodbe, same po sebi ali v povezavi z očitnimi napakami pri presoji, ki jih je prav tako ugotovilo, zadostujejo za dejansko spremembo končnega izida postopka oddaje naročila.
- 47 Družba European Dynamics Luxembourg in drugi menijo, da drugi pritožbeni razlog in drugi del tretjega pritožbenega razloga nista utemeljena.

Presoja Sodišča

- 48 Glede drugega pritožbenega razloga je treba uvodoma ugotoviti, da vpliva očitne napake pri presoji, ki se nanaša na prvo merilo za oceno, ni treba preučiti, ker iz presoje prvega pritožbenega razloga izhaja, da Splošno sodišče ne bi smelo ugotoviti take napake.
- 49 V zvezi s tem, da Splošno sodišče ni upoštevalo, kakšne učinke imajo na odločbo o oddaji naročila na eni strani pomanjkljivosti pri obrazložitvi navedene odločbe in na drugi očitna napaka pri presoji drugega merila za oddajo, ugotovljena v točki 103 izpodbijane sodbe, je treba ugotoviti, da pomanjkljiva obrazložitev ali očitna napaka pri presoji glede merila za oddajo naročila ne upravičujeta razglasitve odločbe o oddaji naročila za nično, če ta vsebuje druge elemente, ki sami po sebi zadostujejo za njeno pravno utemeljitev.
- 50 V takem primeru so tožbeni razlogi, ki se nanašajo na te nepravilnosti, brezpredmetni (glej po analogiji sodbi z dne 12. julija 2001, Komisija in Francija/TF1, C-302/99 P in C-308/99 P, EU:C:2001:408, točka 27, ter z dne 26. aprila 2007, Alcon/UUNT, C-412/05 P, EU:C:2007:252, točka 41).
- 51 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da EUIPO z drugim pritožbenim razlogom in z drugim delom tretjega pritožbenega razloga trdi le, da je Splošno sodišče napačno uporabilo lastno sodno prakso, in da naj nepravilnosti, ki jih je ugotovilo, ne bi spremenile izida sporne odločbe.
- 52 Natančneje, EUIPO ni izrecno trdil in ni dokazal, da v obravnavanem primeru sporna odločba ne bi mogla biti ugodnejša za družbo European Dynamics Luxembourg, če ne bi bile storjene različne nepravilnosti, ki jih je ugotovilo Splošno sodišče.
- 53 V teh okoliščinah EUIPO Splošnemu sodišču ne more utemeljeno očitati, da ni preučilo, ali sta očitna napaka pri presoji glede drugega merila za oddajo naročila in pomanjkljiva obrazložitev, ki jo je ugotovilo glede sporne odločbe, lahko vplivali na izrek te odločbe.
- 54 Zato je treba drugi pritožbeni razlog in drugi del tretjega pritožbenega razloga EUIPO zavrni.

Prvi in tretji del tretjega pritožbenega razloga

Prvi del tretjega pritožbenega razloga

– Trditve strank

- 55 EUIPO s prvim delom tega pritožbenega razloga trdi, da Splošno sodišče ni upoštevalo obsega obveznosti obrazložitve, ki je naročniku naložena na podlagi člena 100(2) finančne uredbe. Ker je Splošno sodišče ločeno preučilo vsak komentar ocenjevalnega odbora, ne da bi upoštevalo širši okvir ocenjevanja, katerega del so, naj bi tej obveznosti pripisalo strožjo vsebino od tiste, ki jo je Sodišče opredelilo v točki 21 sodbe z dne 4. oktobra 2012, Evropaïki Dynamiki/Komisija (C-629/11 P, neobjavljena, EU:C:2012:617), ki je navedena v točki 129 izpodbijane sodbe. V skladu s to sodno prakso naj naročnik ne bi bil zavezan neizbranemu ponudniku predložiti natančnega povzetka načina, kako je bila upoštevana vsaka podrobnost njegove ponudbe, niti natančne primerjalne analize njegove in izbrane ponudbe.
- 56 Družba European Dynamics Luxembourg in drugi trdijo, da ta del tretjega pritožbenega razloga ni utemeljen.

– Presoja Sodišča

- 57 V zvezi s prvim delom tretjega pritožbenega razloga je treba preučiti, ali Splošno sodišče iz razlogov, ki so navedeni v točkah od 81 do 86, od 87 do 89 in od 90 do 95 izpodbijane sodbe, ni uporabilo strožjih zahtev od tistih, ki izhajajo iz sodbe z dne 4. oktobra 2012, Evropaïki Dynamiki/Komisija (C-629/11 P, neobjavljena, EU:C:2012:617).
- 58 Spomniti je treba, da je Sodišče v točkah od 20 do 22 te sodbe v bistvu razsodilo, da v skladu s členom 100(2), prvi pododstavek, finančne uredbe naročnik uradno obvesti vse kandidate ali ponudnike, katerih vloge ali ponudbe so bile zavržene, o razlogih za zavrženje in vse ponudnike, katerih ponudbe so sprejemljive in ki pošljejo pisno zahtevo, o značilnostih in relativnih prednosti izbrane ponudbe in o imenu ponudnika, ki mu je bilo naročilo oddano. Vendar od naročnika ni mogoče zahtevati, da ponudniku, čigar ponudba je bila zavržena, po eni strani, poleg razlogov za zavrnitev te ponudbe natančno povzame, kako je pri ocenjevanju njegove ponudbe upošteval vse podrobnosti te ponudbe, in po drugi, da pri posredovanju značilnosti in relativnih prednosti izbrane ponudbe poda natančno primerjalno analizo te ponudbe in ponudbe neuspešnega ponudnika. Naročnik tudi ni zavezan neuspešnemu ponudniku na njegovo pisno zahtevo zagotoviti kopije celotnega ocenjevalnega poročila.
- 59 Poleg tega je treba obrazložitev, ki se zahteva s členom 296, drugi odstavek, PDEU, presojati glede na okoliščine posameznega primera, zlasti glede na vsebino zadevnega akta in lastnosti podanih razlogov. V obrazložitvi ni treba podrobno navesti vseh upoštevni dejanskih in pravnih okoliščin, ker se vprašanje, ali obrazložitev akta izpolnjuje zahteve iz člena 296 PDEU, presoja ne le glede na besedilo tega akta, ampak tudi glede na njegov okvir in vsa pravna pravila, ki urejajo zadevno področje (glej v tem smislu sodbo z dne 12. septembra 2017, Anagnostakis/Komisija, C-589/15 P, EU:C:2017:663, točka 29 in navedena sodna praksa).
- 60 Prvič, očitkov EUIPO glede razlogovanja v točkah od 90 do 95 izpodbijane sodbe, ki se nanašajo na preizkus devetega očitka iz prvega dela tretjega tožbenega razloga, ni treba preučiti.
- 61 V točki 36 te sodbe je bilo namreč presojeno, da je bilo v točkah od 48 do 55 izpodbijane sodbe pravo napačno uporabljeno in da točke od 91 do 96 izpodbijane sodbe, ker jih ni mogoče utemeljiti s temi točkami, nimajo podlage. Zato je bilo v isti točki te sodbe presojeno, da je bilo s tem, da je Splošno

sodišče devetemu očitku iz prvega dela tretjega tožbenega razloga ugodilo, ker je ugotovilo očitno napako pri presoji glede prvega zadevnega merila za oddajo, pravo v izpodbijani sodbi napačno uporabljeno.

- 62 Dalje, v zvezi s preudarki iz točk od 81 do 86 izpodbijane sodbe je treba opozoriti, da so družba European Dynamics Luxembourg in drugi s šestim očitkom iz prvega dela tretjega tožbenega razloga izpodbijali presoję EUIPO, da vsak projekt ne potrebuje vodje programa, glavnega vodje projekta in vodje projekta.
- 63 Splošno sodišče je na podlagi preuĉitve tega oĉitka v toĉkah 85 in 86 izpodbijane sodbe Ńtelo, da je treba – ob upoštevanju nenatanĉnosti v razpisnih pogojih ter kratke in splošne presoje ponudb ponudnikov s strani ocenjevalnega odbora, zaradi katerih ni mogoĉe preveriti verodostojnosti kritike EUIPO, ki je bila podana glede vkljuĉitve glavnega vodje projekta in tudi vodje projekta v ponudbo družbe European Dynamics Luxembourg – ugotoviti neobstoj obrazložitve v smislu ĉlena 296, drugi odstavek, PDEU, v povezavi s ĉlenom 100(2) finanĉne uredbe.
- 64 Vendar EUIPO ne navede natanĉno, glede ĉesa naj bi Splošno sodišče, da bi prišlo do takega sklepa, uporabilo strožji preizkus od tistega, ki izhaja iz sodne prakse Sodišĉa, navedene v toĉkah od 57 do 59 te sodbe.
- 65 Nazadnje, Splošno sodišče je v okviru razlogovanja iz toĉk od 87 do 89 izpodbijane sodbe, s katerim je preuĉilo osmi oĉitek iz prvega dela tretjega tožbenega razloga, v toĉki 88 izpodbijane sodbe Ńtelo, da konĉni komentar ocenjevalnega odbora, v skladu s katerim je „[c]elotna ponudba zelo operativna namesto strateška in se osredotoĉa na drugo vrsto vodje projekta, kot ga doloĉa [EUIPO]“, ni razumljiv in da je predvsem trditev, da je EUIPO doloĉil „drugo vrsto vodje projekta“, pavšalna kritika in je zato ni mogoĉe preveriti.
- 66 V zvezi s tem je na eni strani dovolj navesti, da EUIPO ne prereka, da se je glede tega zgolj v postopku pred Splošnim sodišĉem omejil na navedbo ene trditve, kot to izhaja iz toĉke 88 izpodbijane sodbe.
- 67 Na drugi strani EUIPO ne izpodbija niti ugotovitev Splošnega sodišĉa glede neobstoja dovolj jasnih in natanĉnih meril v razpisni dokumentaciji ter kratkosti in splošnosti razzsodb ocenjevalnega odbora.
- 68 Pred Sodišĉem zato ni bilo dokazano, da naj bi Splošno sodišče napaĉno uporabilo pravo.
- 69 Kot je poudaril generalni pravobranilec v toĉkah 77 in 78 sklepnih predlogov, elementi, predloŹeni v utemeljitev te pritoŹbe, ne omajajo dejstva, da je Splošno sodišče komentarje ocenjevalnega odbora, ki so se izpodbijali v toŹbi, preuĉilo tako loĉeno kot v splošnem okviru ocene zadevne ponudbe, in da od EUIPO ni zahtevalo, naj predloŹi natanĉen povzetek naĉina, kako je bila upoŹtevana vsaka podrobnost te ponudbe, niti natanĉne primerjalne analize te ponudbe in boljše uvrŹĉenih ponudb.
- 70 V teh okoliŹĉinah je treba prvi del tretjega pritoŹbenega razloga zavrniti kot neutemeljen.

Tretji del tretjega pritoŹbenega razloga

– Trditve strank

- 71 EUIPO s tretjim delom tretjega pritoŹbenega razloga trdi, da izpodbijana sodba vsebuje protislovje, ker Splošno sodišče po eni strani v okviru preuĉitve tretjega razloga iz niĉnostne toŹbe v toĉkah od 112 do 115 in 121 te sodbe ni ugotovilo nobene oĉitne napake pri presoji niti pomanjkljive obrazložitve pri oceni ponudbe družbe European Dynamics Luxembourg z vidika ĉetrtega merila za oddajo, po

drugi strani pa je po preučitvi prvega razloga te tožbe v točkah 134 in 135 navedene sodbe menilo, da ne more opraviti nadzora nad materialno zakonitostjo sporne odločbe v zvezi s to oceno, zato je bila v tej odločbi storjena očitna napaka pri presoji.

- 72 Družba European Dynamics Luxembourg in drugi menijo, da ta del tretjega pritožbenega razloga ni utemeljen.

– *Presoja Sodišča*

- 73 Splošno sodišče je v prvem stavku točke 134 izpodbijane sodbe res navedlo četrto merilo za oddajo, čeprav je v točkah od 112 do 115 in 121 te sodbe presodilo, da EUIPO ni storil očitne napake pri presoji v zvezi s tem.
- 74 Vendar točki 134 in 135 izpodbijane sodbe vsebujeta zgolj eno ugotovitev na podlagi točk od 81 do 86, od 87 do 89 in od 90 do 95 izpodbijane sodbe, ki se nanašajo na preučitev očitkov v zvezi s prvim merilom za oddajo.
- 75 Očitek EUIPO, ki se nanaša na razlogovanje Splošnega sodišča v točkah od 112 do 115 in 121 ter 134 in 135 te sodbe, zato ne vpliva na izrek navedene sodbe, zaradi česar je treba tretji del tretjega pritožbenega razloga šteti za brezpredmeten.
- 76 Iz tega izhaja, da je treba prvi in tretji del tretjega pritožbenega razloga zavrniti.

Četrty pritožbeni razlog

Trditve strank

- 77 S prvim delom četrtega pritožbenega razloga EUIPO trdi, da v obravnavani zadevi ni izpolnjen eden izmed nujnih pogojev za uveljavljanje nepogodbene odgovornosti Unije, ker ugotovitev, da je sporna odločba nezakonita, temelji na tem, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo. Splošno sodišče naj bi zato napačno ugotovilo nepogodbeno odgovornost Unije.
- 78 EUIPO podredno trdi, da bi moralo Sodišče, če bi se izpodbijana sodba razveljavila le v delu, v katerem je Splošno sodišče ugotovilo kršitev načel enakih možnosti in preglednosti, to sodbo razveljaviti tudi v delu, ki se nanaša na plačilo odškodnine za škodo, ki je nastala družbi European Dynamics Luxembourg in drugim. Po eni strani, kot naj bi izhajalo iz točk 142 in 143 izpodbijane sodbe, naj namreč ne bi bilo vzročne zveze med pomanjkljivostmi pri obrazložitvi, ki jih je ugotovilo Splošno sodišče, in to zatrjevano škodo. Po drugi strani naj Splošno sodišče, ker ni preučilo vpliva očitnih napak pri presoji, ugotovljenih v točkah 91 in 102 izpodbijane sodbe, na končni izid postopka oddaje naročila, ne bi dovolj obrazložilo ugotovitve iz točke 144 te sodbe, da obstaja vzročna zveza med temi napakami in navedeno škodo.
- 79 Z drugim delom četrtega pritožbenega razloga EUIPO trdi, da je izpodbijana sodba pomanjkljivo obrazložena, ker vsebuje protislovje med obrazložitvijo iz točk 144, 146 in 150 te sodbe na eni strani ter točko 2 izreka navedene sodbe na drugi strani. Medtem ko je namreč v tej obrazložitvi škoda, ki jo je utrpela družba European Dynamics Luxembourg, opredeljena kot izguba možnosti, da bi bila ta družba uvrščena na prvo ali drugo mesto v kaskadnem mehanizmu, je v izreku Uniji naloženo plačilo odškodnine za škodo, ki je tej družbi nastala zaradi izgube možnosti, da bi bila z njo sklenjena okvirna pogodba kot s prvo pogodbenico.

- 80 EUIPO s tretjim delom četrtega pritožbenega razloga trdi, da točka 2 izreka izpodbijane sodbe vsebuje vsebinsko napako, ker v njej plačilo odškodnine za škodo, ki je nastala družbi European Dynamics Luxembourg, ni naloženo EUIPO, temveč Uniji. V skladu s členom 115 in členom 118(3) Uredbe št. 207/2009 pa bi se morala taka naložitev nanašati na EUIPO.
- 81 Družba European Dynamics Luxembourg in drugi najprej trdijo, da je bilo v izpodbijani sodbi pravno zadostno ugotovljeno, da so bili izpolnjeni pogoji, ki omogočajo uveljavljanje odgovornosti Unije. Dalje trdijo, da ni nobenega protislovja med točkami 144, 146 in 150 izpodbijane sodbe na eni strani in drugo točko njenega izreka na drugi, ker je treba za povrnitev škode, ki jim je nastala zaradi izgube možnosti, upoštevati celoten obseg, ki bi ga ta izgubljena možnost, in sicer možnost družbe European Dynamics Luxembourg, da je prva pogodbenica v kaskadnem postopku, lahko imela. Nazadnje, napotilo na Unijo v točki 2 izreka izpodbijane sodbe naj ne bi bilo napačno, ker naj bi bila Unija na splošno odgovorna za nezakonito ravnanje svojih institucij in organov.

Presoja Sodišča

- 82 Na prvem mestu je treba preučiti trditev, ki jo je EUIPO v okviru prvega dela četrtega pritožbenega razloga navedel podredno.
- 83 EUIPO s to trditvijo v bistvu navaja, da obstoj vzročne zveze med očitnimi napakami pri presoji, ki jih je Splošno sodišče ugotovilo glede drugega merila za oddajo naročila, in škodo, ki je družbi European Dynamics Luxembourg nastala zaradi izgube možnosti, v izpodbijani sodbi ni bil ne dokazan ne obrazložen.
- 84 To trditev je treba v okoliščinah obravnavane zadeve šteti za utemeljeno.
- 85 Na eni strani je bilo namreč, kot je bilo ugotovljeno v točki 36 te sodbe, pravo v točkah 53, 91 in 96 izpodbijane sodbe napačno uporabljeno, zato Splošno sodišče ne bi smelo ugotoviti nobene nezakonnosti zaradi kršitve načel enakih možnosti in preglednosti ter očitne napake pri presoji glede prvega merila za oddajo naročila.
- 86 Na drugi strani je Splošno sodišče v točki 143 izpodbijane sodbe presodilo, da ni mogoče priznati obstoja vzročne zveze med pomanjkljivostmi obrazložitve, ki jih je ugotovilo, in škodo, ki so jo zatrjevali družba European Dynamics Luxembourg in drugi.
- 87 Za uveljavljanje odgovornosti Unije bi zato morala obstajati vzročna zveza samo med materialno nezakonnostjo ocene ponudbe družbe European Dynamics Luxembourg, ugotovljeno v točki 102 te sodbe, in izgubo možnosti.
- 88 Vendar Splošno sodišče v izpodbijani sodbi ni pravno zadostno dokazalo obstoja take vzročne zveze. Splošno sodišče namreč ni ugotovilo, ali in v kakšnem obsegu bi bila družba European Dynamics Luxembourg glede na dejansko stanje v obravnavanem primeru in ob neobstoju napak, ki jih je storil EUIPO, uvrščena na prvo mesto in bi ji bilo oddano zadevno naročilo.
- 89 Iz tega izhaja, da ker ni bil izpolnjen eden izmed nujnih pogojev za uveljavljanje nepogodbene odgovornosti Unije, Splošno sodišče odškodninskemu zahtevku, ki so ga uveljavljali družba European Dynamics Luxembourg in drugi, ne bi smelo ugoditi.
- 90 Zato je prvi del četrtega pritožbenega razloga EUIPO utemeljen.
- 91 Ker je ta del četrtega pritožbenega razloga utemeljen, njegovega drugega in tretjega dela ni treba preučiti.

Delna razveljavitev izpodbijane sodbe

- 92 Iz vsega navedenega izhaja, da je v točkah 53, 91 in 96 izpodbijane sodbe pravo napačno uporabljeno, ker je Splošno sodišče ugodilo drugemu očitku iz drugega tožbenega razloga in devetemu očitku iz prvega dela tretjega tožbenega razloga, ki sta se nanašala na prvo merilo za oddajo.
- 93 Kot izhaja iz točke 136 izpodbijane sodbe, je Splošno sodišče razglasitev ničnosti sporne odločbe iz točke 1 izreka te sodbe utemeljilo z vsemi nepravilnostmi, ki jih je ugotovilo v zvezi z oceno zadevne ponudbe glede na prvo in drugo merilo za oddajo. Vendar čeprav ugotovitve Splošnega sodišča iz točk 53, 91 in 96 izpodbijane sodbe ne morejo utemeljiti razglasitve ničnosti sporne odločbe, nepravilnosti, ki jih je Splošno sodišče ugotovilo v točkah 86, 89, 95, 102 in 135 izpodbijane sodbe, zadostujejo, kot je generalni pravobranilec poudaril v točki 111 sklepnih predlogov, da Splošno sodišče to odločbo razglasi za nično. Iz tega izhaja, da točke 1 izreka izpodbijane sodbe ni treba razveljaviti.
- 94 Nasprotno pa je treba razveljaviti točko 2 izreka izpodbijane sodbe, v kateri je Uniji naloženo plačilo odškodnine za škodo, ki je nastala družbi European Dynamics Luxembourg SA zaradi izgubljene možnosti te družbe, da kot prva pogodbenica v kaskadnem postopku sklene okvirno pogodbo, ker je bil prvi del četrtega pritožbenega razloga razglašen za utemeljen.
- 95 Ob upoštevanju te razveljavitve izpodbijane sodbe je treba razveljaviti tudi točki 4 in 5 njenega izreka, ki se nanašata na določitev zneska odškodnine.
- 96 V teh okoliščinah je treba razveljaviti tudi točko 6 izreka izpodbijane sodbe, ki se nanaša na stroške.

Tožba pred Splošnim sodiščem

- 97 V skladu s členom 61, prvi odstavek, drugi stavek, Statuta Sodišča Evropske unije lahko to v primeru razveljavitve odločitve Splošnega sodišča samo dokončno odloči o zadevi, če stanje postopka to dovoljuje.
- 98 V tej zadevi je tako. Zato je treba preučiti odškodninski zahtevek, ki so ga družba European Dynamics Luxembourg in drugi v okviru te tožbe vložili za povračilo škode, ki naj bi jim nastala zaradi izgubljene možnosti družbe European Dynamics Luxembourg, da kot prva pogodbenica v kaskadnem postopku sklene okvirno pogodbo.
- 99 V zvezi s tem je treba opozoriti, da mora biti v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča za uveljavljanje nepogodbene odgovornosti EUIPO hkrati izpolnjenih več pogojev, in sicer nezakonitost njegovega ravnanja, resničnost škode ter obstoj vzročne zveze med zatrjevanim ravnanjem in navedeno škodo (glej v tem smislu sodbo z dne 10. julija 2014, Nikolaou/Računsko sodišče, C-220/13 P, EU:C:2014:2057, točka 52 in navedena sodna praksa). Iz sodne prakse Sodišča prav tako izhaja, da je za uveljavljanje nepogodbene odgovornosti Unije potrebno, da je škoda dejanska in gotova ter dovolj neposredno izhaja iz nezakonitega ravnanja institucij (sodba z dne 30. maja 2017, Safa Nicu Sepahan/Svet, C-45/15 P, EU:C:2017:402, točka 61 in navedena sodna praksa).
- 100 Vsekakor mora v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča stranka, ki uveljavlja nepogodbeno odgovornost Unije, predložiti prepričljive dokaze za obstoj in obseg škode, ki jo uveljavlja, ter za obstoj dovolj neposredne vzročne zveze med ravnanjem zadevne institucije in zatrjevano škodo (sodba z dne 30. maja 2017, Safa Nicu Sepahan/Svet, C-45/15 P, EU:C:2017:402, točka 62 in navedena sodna praksa).
- 101 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je iz besedila tožbe, vložene pri Splošnem sodišču, razvidno, da ta očitno ne izpolnjuje zahtev iz te sodne prakse. Družba European Dynamics Luxembourg in drugi so namreč zahtevali odškodnino za ocenjen bruto dobiček, ki bi ga lahko družba European Dynamics

Luxembourg dosegla, če bi ji bilo oddano zadevno naročilo, pri čemer so se omejili zgolj na trditev, da je bila tej družbi „oddaja zadevnih naročil nepopravljivo zavrjnena“. Niso pa utemeljili, ali in v kakšnem obsegu bi bila glede na dejansko stanje v obravnavanem primeru in ob neobstoju napak, ki jih je storil EUIPO, družba European Dynamics Luxembourg uvrščena na prvo mesto in bi ji bilo naročilo oddano. Niso torej dokazali ne resničnosti škode ne obstoja vzročne zveze med očitanim ravnanjem in zatrjevano škodo.

- 102 Vsekakor bi lahko tak odškodninski zahtevek temeljil le na nezakonnosti, ki jo je EUIPO storil pri oceni drugega merila za oddajo, ki je bila ugotovljena v točki 102 izpodbijane sodbe. Vendar se ponudba družbe European Dynamics Luxembourg, tudi če bi dobila vse točke, ki so bile na voljo na podlagi tega drugega merila za oddajo, ne bi mogla bolje uvrstiti. Ker je namreč ta ponudba dobila najvišje število točk, ki so se lahko dodelile na podlagi drugega merila za oddajo, bi zbrala manjše končno število točk, kot je število točk ponudb, ki sta bili uvrščeni na prvo in drugo mesto.
- 103 V teh okoliščinah se odškodninski zahtevek, ki so ga vložili družba European Dynamics Luxembourg in drugi, zavrne.

Stroški

- 104 Sodišče v skladu s členom 184(2) Poslovnika Sodišča odloči o stroških, če pritožba ni utemeljena ali če je utemeljena in Sodišče samo dokončno odloči v sporu.
- 105 V skladu s členom 138(1) tega poslovnika, ki se v pritožbenem postopku uporablja na podlagi člena 184(1) navedenega poslovnika, se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Člen 138(3) tega poslovnika določa, da če vsaka stranka uspe samo deloma, nosi vsaka svoje stroške.
- 106 Ker se pritožbi EUIPO delno ugodi, delno pa se zavrne, je treba EUIPO ter družbi European Dynamics Luxembourg in drugim naložiti, da nosijo lastne stroške, nastale v zvezi s to pritožbo.
- 107 Glede stroškov, ki so nastali na prvi stopnji, je treba, ker se tožbi delno ugodi, delno pa se zavrne, EUIPO ter družbi European Dynamics Luxembourg in drugim prav tako naložiti, da nosijo lastne stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

- 1. Sodba Splošnega sodišča Evropske unije z dne 7. oktobra 2015, European Dynamics Luxembourg in drugi/UUNT (T-299/11, EU:T:2015:757) se razveljavi v delu, v katerem**
 - je v točki 2 izreka Evropski uniji naloženo plačilo odškodnine za škodo, ki je nastala družbi European Dynamics Luxembourg SA zaradi izgubljene možnosti, da kot prva pogodbenica v kaskadnem postopku sklene okvirno pogodbo, in
 - je v točkah 4 in 5 izreka odločeno, da stranke Splošnemu sodišču sporočijo sporazumno določen znesek odškodnine ali, če sporazum ne bo dosežen, mu stranke sporočijo predloge zneskov.
- 2. V preostalem se pritožba zavrne.**
- 3. Odškodninski zahtevek, ki so ga v zadevi T-299/11 vložile družbe European Dynamics Luxembourg SA, Evropaiki Dynamiki – Proigmena Systimata Tilepikoinonion Pliroforikis kai Tilematikis AE in European Dynamics Belgium SA, se zavrne.**

- 4. Urad Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO) ter družbe European Dynamics Luxembourg SA, Evropaïki Dynamiki – Proïgmena Systimata Tilepikoinonion Pliroforikis kai Tilematikis AE in European Dynamics Belgium SA nosijo svoje stroške, povezane s pritožbenim postopkom in postopkom na prvi stopnji.**

Podpisi